

שבת דף כז

שאלה (מקור לשיטת רבא): ולרבא, דאמר: שלשה על שלשה בשאר בגדים איכא בינייהו, לרבי שמעון בן אלעזר - אית ליה, לתנא דבי רבי ישמעאל - לית ליה, שלשה על שלשה בשאר בגדים מנא ליה? **תשובה:** נפקא ויקרא יא) **מאן כהן**, דתניא: **בגד - אין לי אלא בגד, שלשה על שלשה בשאר בגדים מניין? תלמוד לומר: או כהן.**

ויקרא פרק יא פסוק לב

וכא אשר יפץ עזיו מופס כמתים יטמא מכל כזי על או כהן או עור או שק כל כזי אשר יעשה מלאכה כהים כמים יוכא וטמא עב הערכ וטהר:

אביי	רבא	
	או כהן (שרצים)	3X3 טפחים בשאר בגדים
או כהן (שרצים)	מנגעים	3x3 אצבעות בצמר ופשתים מטמא בשרצים
לא כי בנגעים יש חומרה של שתי וערב	כן	האם אפשר ללמוד מנגעים לשרצים?

↓
קושי על אביי: רבא – זה לא יותר חמור כי אם היה יותר חמור, התורה היתה כותבת לגבי שרצים ונלמד לנגעים

↓
דחייה של דברי רבא (עיי אביי): גם לשרצים יש חומרה – בכעדשה ולכן לא היה אפשר ללמוד ממנה לנגעים

גילוי חדש לגבי תנא דבי ר' ישמעאל: אמר אביי: האי תנא דבי רבי ישמעאל מפיק מאידך תנא דבי רבי ישמעאל. דתני דבי רבי ישמעאל: **כהן אין לי אלא בגד צמר ופשתים, מניין לרבות צמר גמלים וצמר ארנבים נוצה של עזים והשירין והכלך והסריקין - תלמוד לומר או כהן.**
הבנת רבא לתנא דבי ר' ישמעאל: רבא אמר: כי לית ליה להך תנא דבי רבי ישמעאל בשאר בגדים שלש על שלש, שלשה על שלשה - אית ליה.
קושי: והא רבא הוא דאמר שלשה על שלשה בשאר בגדים לרבי שמעון בן אלעזר - אית ליה, לתנא דבי רבי ישמעאל - לית ליה!
תירוץ 1: הדר ביה רבא מההיא.
תירוץ 2: ואי בעית אימא: הא - רב פפא אמרה.

דתני דבי רבי ישמעאל: הואיל ונאמרו בגדים בתורה סתם, ופרט לך הכתוב באחד מהן צמר ופשתים, מה להלן - צמר ופשתים, אף כל - צמר ופשתים.

דיוק 1 בדברי תנא דבי ר' ישמעאל: רב פפא אמר: אף כל - לאתויי כלאים.

קושי: כלאים, בהדיא כתיבי ביה (דברים כב) **לא תכסה עטמך צמר ופשתים יחא!**

תירוץ: סלקא דעתך אמינא: הני מילי - דרך לבישה, אבל בהעלאה - כל תרי מיני אסור.

קושי: ולא קל וחומר הוא? ומה לבישה, דקא מיתהני כולי גופיה מכלאים, אמרת: צמר

ופשתים - אין, מידי אחרינא - לא, העלאה לא כל שכן!

דחיית דברי רב פפא: אלא, דרב פפא בדותא היא.

דברים פרק כב

(יא) זא תרכס שעטנ צנו ופשתיס יחזו:

(יב) זגזיס תעשה זק עז ארכע כעפות כסותק אשר תכסה כה:

דיוק 2 בדברי תנא דבי ר' ישמעאל: רב נחמן בר יצחק אמר: **אף כל** – לאתווי ציצית. (איזה בגד חייב בציצית)

קושי: ציצית, בהדיא כתיב (דברים כב) **זא תרכס שעטנ צנו ופשתיס** וכתיב (דברים כב) **זגזיס תעשה זק!**

תירוץ: סלקא דעתך אמינא כדרבא, **דרבא רמי:** כתיב (במדבר טו) **הכלל** - מין כנף, **וכתיב צנו ופשתיס** 'חזו' **הא כיצד?** צמר ופשתיס פוטרין בין במינן בין שלא במינן; שאר מינין, במינן - פוטרין, שלא במינן - אין פוטרין. סלקא דעתך כדרבא - קא משמע לן.

איזה בגד חייב בציצית

רב נחמן בר יצחק	רבא
צמר ופשתיס	כל בגד

קושי על תנא דבי ר' ישמעאל: אמר רב אחא בריה דרבא לרב אשי: לתנא דבי רבי ישמעאל מאי שנא לענין טומאה דמרבי שאר בגדים - דכתיב **או כגף** הכא נמי לימא: לרבות שאר בגדים מ **אשר תכסה כה**

תירוץ: ההוא לאתווי כסות סומא הוא דאתא, דתניא: **וראיס אתו** - פרט לכסות לילה. אתה אומר פרט לכסות לילה, או אינו אלא פרט לכסות סומא? כשהוא אומר **אשר תכסה כה** - הרי כסות סומא אמור, הא מה אני מקיים **וראיס אתו** - פרט לכסות לילה.

קושי: ומה ראית לרבות סומא ולהוציא כסות לילה?

תירוץ: מרבה אני כסות סומא - שישנה בראייה אצל אחרים, ומוציא אני כסות לילה - שאינה בראייה אצל אחרים.

קושי: ואימא לרבות שאר בגדים!

תירוץ: מסתברא: קאי בצמר ופשתיס - מרבה צמר ופשתיס, קאי בצמר ופשתיס - מרבה שאר בגדים?

דיוק: אמר אביי: רבי שמעון בן אלעזר וסומכוס אמרו דבר אחד. רבי שמעון בן אלעזר - הא דאמרן, סומכוס, דתניא, סומכוס אומר: סיככה בטווי - פסולה, מפני שמטמאה בנגעים. כמאן - כי האי תנא, דתנן: שתי וערב מטמא בנגעים מיד, דברי רבי מאיר. ורבי יהודה אומר: השתי משישלה, והערב מיד, והאונין של פשתן משיתלבנו.